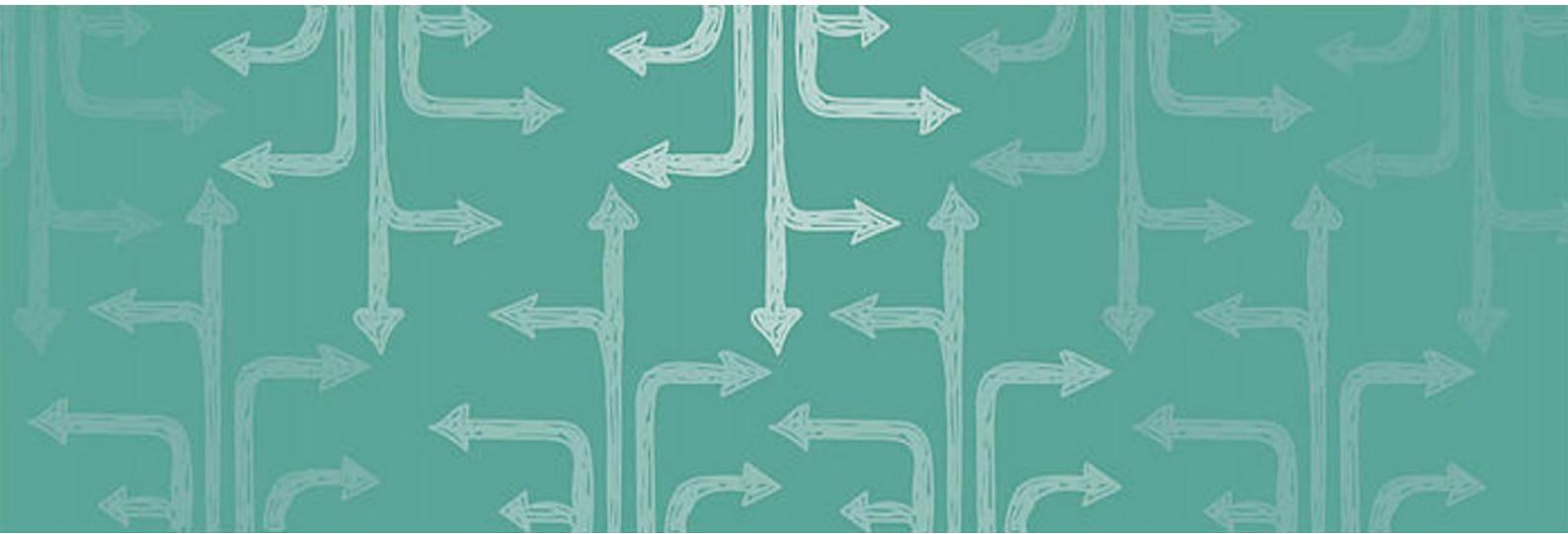

Omstettingsbarometer 2018

Vi mäter Norges innsats på områder som er viktig for omstilling, og viser hvor forberedt Norge er på fremtiden uten én dominerende råvare.

Kort om rapporten

Denne rapporten er skrevet av NyAnalyse på oppdrag fra Abelia. Hensikten med rapporten er å presentere funn og resultater fra Abelias Omstillingsbarometer 2018.

Dette er tredje gang denne rapporten utgis etter at den ble lansert i 2016. Barometeret måler hvor godt Norge gjør det på en rekke områder som er viktige for omstilling i forhold til andre sammenlignbare land. Rangeringen avdekker både styrker og svakheter ved Norge, og danner et kunnskapsgrunnlag for nye tiltak, forbedring og reformarbeid.

Omstillingsbarometeret har tall fra 2018 tall for dimensjonene "FoU og Innovasjon" og "Teknologi og Digitalisering", mens tallene for dimensjonene "Humankapital" og "Entreprenørskap" er fra 2017.

NyAnalyse AS er et uavhengig rådgivnings- og utredningsselskap med spisskompetanse innen samfunnsøkonomisk analyse, næringspolitikk og digitalisering. Funn og konklusjoner i denne utredningen representerer NyAnalyse sine egne faglige vurderinger.

Bidragsytere til rapporten:

- Terje Strøm, sjeføkonom
- Mari O. Mamre, seniorøkonom
- Linn Bredesen, samfunnsøkonom

Innledning

Norge er et lite land i verden. Vi kan ikke bli best på alt, men vi må streve etter de beste landene på viktige områder. Vi har de økonomiske musklene, men mangler noe av hjernekraften. Vi har bredde, men ligger etter på spisskompetanse.

Vi har en middels stor IKT-sektor som overskygges av verdiskapingen i eksportnæringer som olje, gass, sjømat og aluminium. På den annen side er vi stadig mer digitalisert som samfunn, og den private sfæren viser vei. Vi er verdensledende på bruken av IKT i verden. Dersom SMB-bedrifter og offentlig sektor klarer å heve sine digitale tjenester til nivået for de aller beste, kan Norge både sikre mer velstand og effektive tjenester til innbyggerne.

Slik vi leser resultatene av Omstillingsbarometeret for 2018, er det flere positive signaler for omstillingen av landet vårt. En krise innen oljenæringen og hos bransjens underleverandører, har gitt noen konsekvenser på innovasjon og FoU. Næringslivet har hevet sin innovasjonsgrad og forskningen til bedrifts-Norge har økt. Det kan dermed tyde på at omstillingen som tvang seg frem under oljekrisen, har gitt et mer mangfoldig og kreativt næringsliv. Nyskapingsaktiviteten har også tatt seg opp de senere årene. Bedriftene som er organisert i Abelia har også bidratt til dette løftet innen FoU, nyskaping og innovasjon. Det er ikke positivt at offentlig FoU-omfang faller noe tilbake.

På de mer trege indikatorene som spisskompetanse innen teknologi og digitalisering, kvaliteten på FoU og internasjonalt FoU-samarbeid er det ikke bra nok. For å gjennomføre digitaliseringsløftet, så trengs det flere med doktorgrad innen teknologi-fagene.

Markedet ser ut til å snu seg mot mulighetene når omstillingen treffer, enten det er nødvendigheten av mer nyskaping eller digital fornyelse. Offentlig sektor styrer i stor grad utdanningstilbudet, helse og eldreomsorgen. Der må innovasjon og fornyelse vedtas av politikerne. Derfor tar det lenger tid med vridning av utdanningsgrupper mot det næringslivet trenger innen bla. «ny delingsøkonomi» og det grønne skifte. Velferdsteknologi er mer utbredt enn for noen år siden, men kunne det gått raskere å spre til eldre i norske kommuner.

Denne tregheten i offentlig sektor gir en stabilitet, men kan det være grep som sikrer mer endringsvillighet hos stat og kommune?

Om barometeret

Abelias Omstillingsbarometer 2018 er utarbeidet for å ivareta tre ulike formål:

1

Følge utviklingen til sentrale indikatorer som er nødvendige for omstilling i Norge.

2

Utvikle en sammenligning som er bedre tilpasset norske forhold enn mange av de etablerte rangeringene.

3

Legge tilrette for og fremme konkrete tiltak for å bedre norsk omstillingsevne.

1. Følge utviklingen til sentrale indikatorer som er nødvendige for omstilling i Norge.

Omstilling drives frem av at noen bedrifter nedbermanner, noen ekspanderer, noen går konkurs og nye etablerer seg. I hvilket omfang dette skjer, og hvor vellykket omstillingen blir, avgjøres av en rekke faktorer. Et hovedmål med rapporten er å måle hvordan Norge presterer på slike og andre drivere av omstilling over tid og i forhold til andre land.

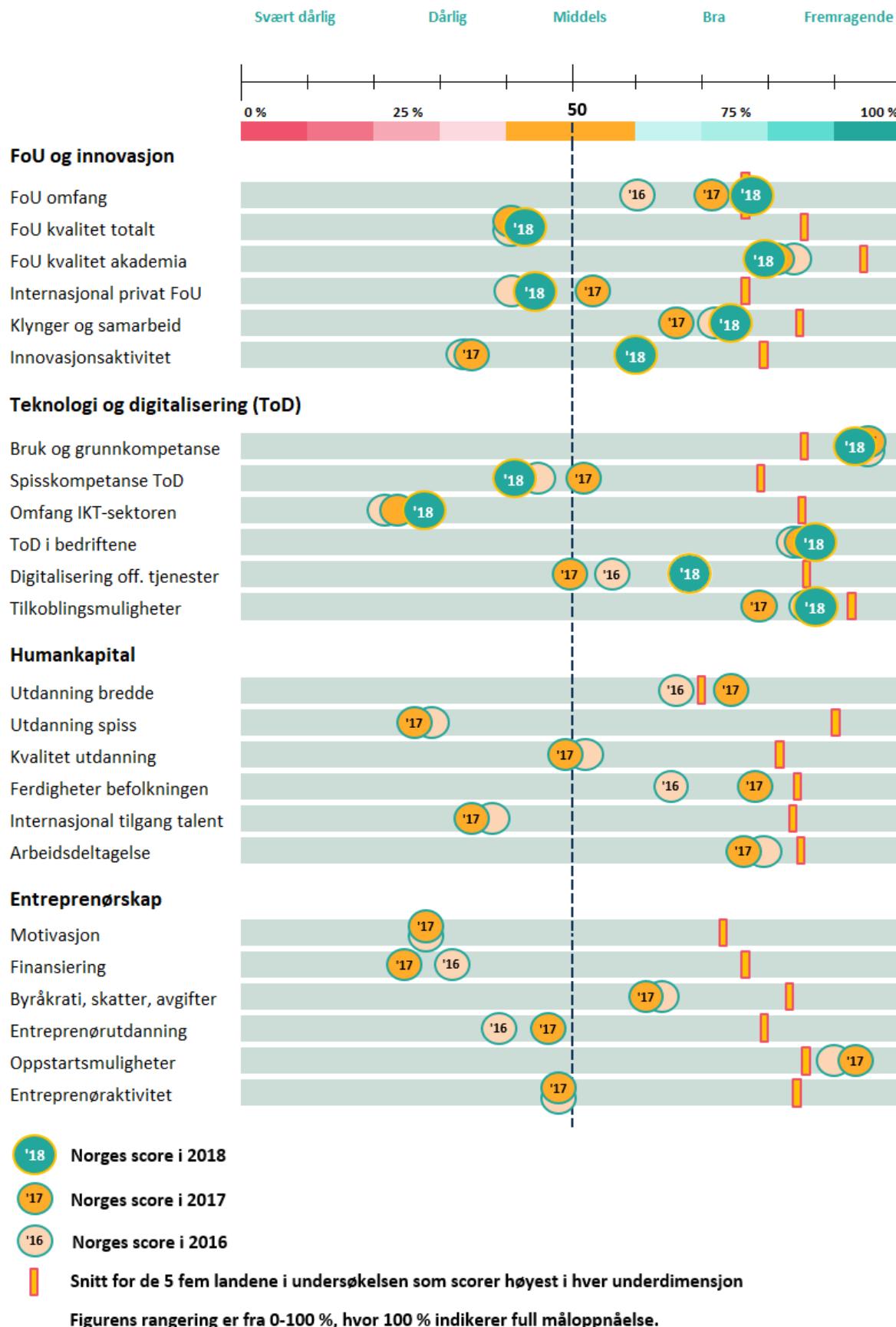
2. Utvikle en sammenligning som er bedre tilpasset norske forhold enn mange av de etablerte rangeringene.

Vi er mest opptatt av faktorer som er særlig viktig for Norges omstillingsevne. Det betyr for eksempel at andel personer med doktorgrad og teknologifag er viktigere enn andelen som kan lese og skrive. Anerkjente rangeringer av forskning og utdanning er også viktigere enn penger som er brukt på disse områdene. Bredde-kompetanse blir imidlertid også vektlagt, for eksempel gjennom befolkningens grunnkompetanse og bruk av digitale hjelpemidler.

3. Legge til rette for å fremme målrettede tiltak for å bedre norsk omstillingsevne.

Omstillingsbarometeret viser Norges sterke og svake sider, sammenlignet med andre modne økonomier. Det bedrer muligheten for effektive tiltak for å styrke Norges omstillings- og konkurranseevne over tid. Med utgangspunkt i styrker og svakheter som avdekkes i barometeret, ønsker Abelia å bidra med konkrete tiltak og satsingsområder. Omstillingsbarometeret har som ambisjon å være retningsgivende.

Oversikt over resultater – 2018

Hovedfunn

Figuren over oppsummerer resultatene i rapporten. Her illustreres den norske plasseringen i forhold til 28 OECD-land og Kina, samt gjennomsnittet for de fem beste landene for hver underdimensjon.

Manglende data gjør at noen land – for eksempel asiatiske lande som Japan, Kina og Sør-Korea – ikke er med i alle underdimensjonene. For dimensjonene "Humankapital" og "Entreprenørskap" er det tallene fra 2017 som er gjengitt.

Et land får 100 prosent score dersom det er rangert på topp innen alle indikatorene i underdimensjonen (begrepene *underdimensjon* og *samleindikator* refererer til samme nivå). Slik sier scoren noe om *hvor mye bedre* et land gjør det enn et annet, i tillegg til plasseringen på indeksen. Disse er gjengitt i detalj i vedleggene.

Hovedfunn fra de oppdaterte dimensjonene i årets omstillingsbarometer:

- **Norge har økt innovasjonstakten gjennom oljekrisen.** Vi rykker opp sju plasser fra 15. til 8. plass, og gjør det spesielt bedre på markedsinnovasjon samt produkt- og prosessinnovasjon. Dette betyr at grunnlaget for omstilling er forbedret og er svært gode nyheter.
- **Næringslivet investerer mer i forskning og utvikling, men det offentlige henger bak.** Norge rykker opp tre plasser fra 6. til 3. plass på variabelen FOU-omfang, som er positivt, men Norge henger fortsatt etter Sverige og Finland. Oppgangen skyldes at privat sektor har økt investeringene. Dette kan blant annet skyldes økt bruk av SkatteFUNN, god uttelling i EUs forskningsprogrammer og Innovasjon Norge.
- **Norge gjør det bedre på offentlig digitalisering.** Norge går opp fra 13. til 9. plass på offentlig digitalisering. Det er positivt siden Norge har hatt en lav score på dette de siste årene, men vi ligger fortsatt et godt stykke bak de ledende landene. Norge ligger for eksempel på 14. plass på delindikatoren som er hentet fra FNs rangering eGovernment Development, hvor både Danmark, Sverige og Finland er inne blant de seks beste landene. Danmark hopper til og med opp fra 9. til 1. plass.
- **Norge er fortsatt verdensmestere på bruk og grunnkompetanse innen teknologi i befolkningen.** Den private sfæren er fylt opp med smarttelefoner, avanserte datamaskiner og andre digitale hjelpeemidler. Her har vi vært nummer én eller to hvert år. Det er en større utfordring at vi ikke har mer fremgang på bruk av teknologi og digitalisering i bedriftene, sammenliknet

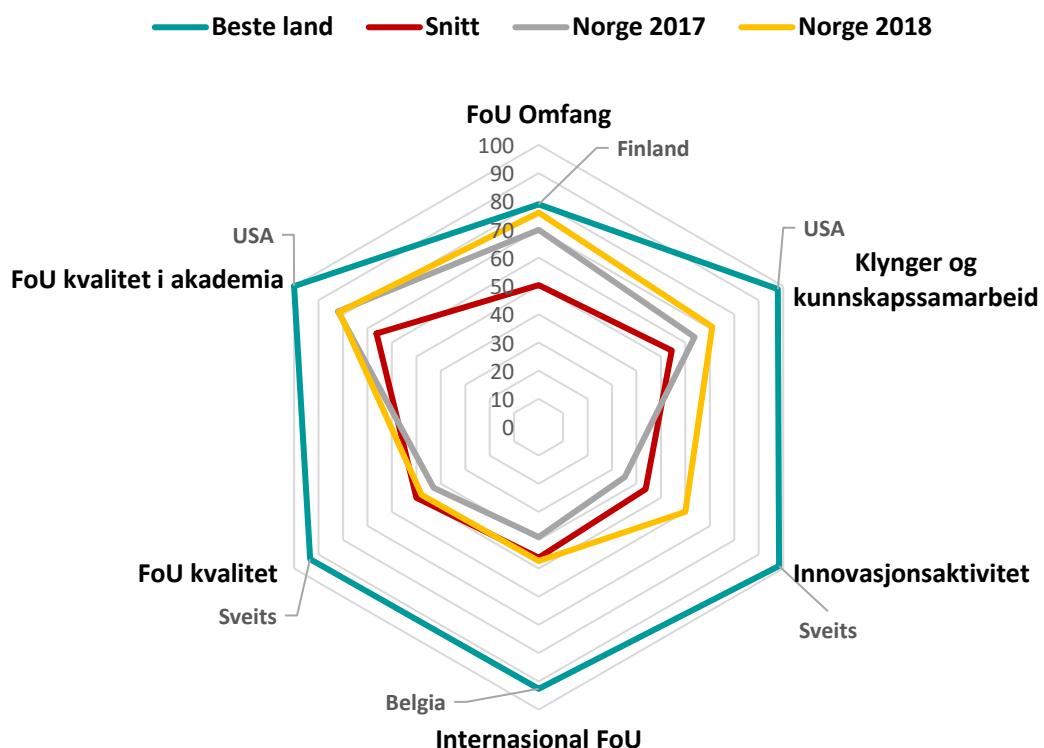
med andre land. Dette er direkte koblet til både produktivitet og konkurranseevne for Norge.

- **Norge satser mindre på spisskompetanse sammenlignet med andre land.** Totalt rykker Norge ned fra en 13. til 20. plass innen teknologi og IKT-spisskompetanse. Dette skyldes en mild tilbakegang på de fleste indikatorene, men i all hovedsak er årsaken at flere land går forbi Norge på teknologisk spisskompetanse. Andelen med doktorgrad i MNT-fag er den eneste indikatoren som har gått frem i Norge, men andre land går likevel forbi oss. Andel IKT-spesialister blant samtlige sysselsatte har falt i Norge, mens den generelle trenden for andre land er at det øker. Kvaliteten i MNT-fagene her hjemme ser ifølge ekspertvurderinger også ut til å oppleve mindre fremgang enn andre land.
- **Offentlige investeringer i FOU har gått noe ned sammenliknet med fjoråret.** Vi faller fra 4. til 7. plass på denne indikatoren. Det kan være et uehdig signal siden offentlige FoU-investeringer ofte bidrar til økte private FOU-investeringer i neste fase.
- **Gode på industriklynger, men henger etter på samarbeid mellom bedrifter og akademia.** På samleindikatoren «klynger» klatter Norge opp til delt 6. plass med fire andre nasjoner. Norge har store industrielle klynger, men når det kommer til samarbeid mellom bedrifter og akademia er vi på en 11. plass. Dette er riktignok en forbedring med fire plasser fra fjoråret, men vi har fortsatt en jobb å gjøre på kunnskapssamarbeid.
- **Norsk IKT-sektor forbigått av andre land.** Vi ligger helt nede på en 21. plass på kategorien IKT-sektoren. En viktig grunn er at andre næringer innen olje, energi, sjømat og metaller overskygger IKT-næringen. Det er likevel slik at IKT betyr svært mye for omstillingsevnen i et land, og bidrar indirekte til høyere produktivitetsvekst.
- **Tilkoblingsmuligheter fortsatt gode, men andre land blir bedre.** Norge rykker ned to plasser, fra en 5. plass til en 7. plass, på tilkoblingsmuligheter. Bredbåndshastigheten i Norge har blitt noe bedre, men her har andre land økt hastigheten ytterligere. Det er årsaken til at Norge faller på denne samleindikatoren.

Innovasjon og FoU 2018

Dette er resultatene for innovasjon og FoU i 2018. Indikatorene dekker FoU-omfang i offentlig sektor, høyere utdanning og privat sektor, FoU-kvalitet totalt og i akademia, omfang av internasjonal FoU og FoU-samarbeid for private aktører, faktisk innovasjonsaktivitet og grad av klynger og kunnskapssamarbeid.

Figur 1: Innovasjon og FoU. Resultater på hovedområder.

Figur 2: Samleindikatorer innen dimensjonen innovasjon og FoU – resultater for Norge i 2017 og 2018. Kilde: NyAnalyse

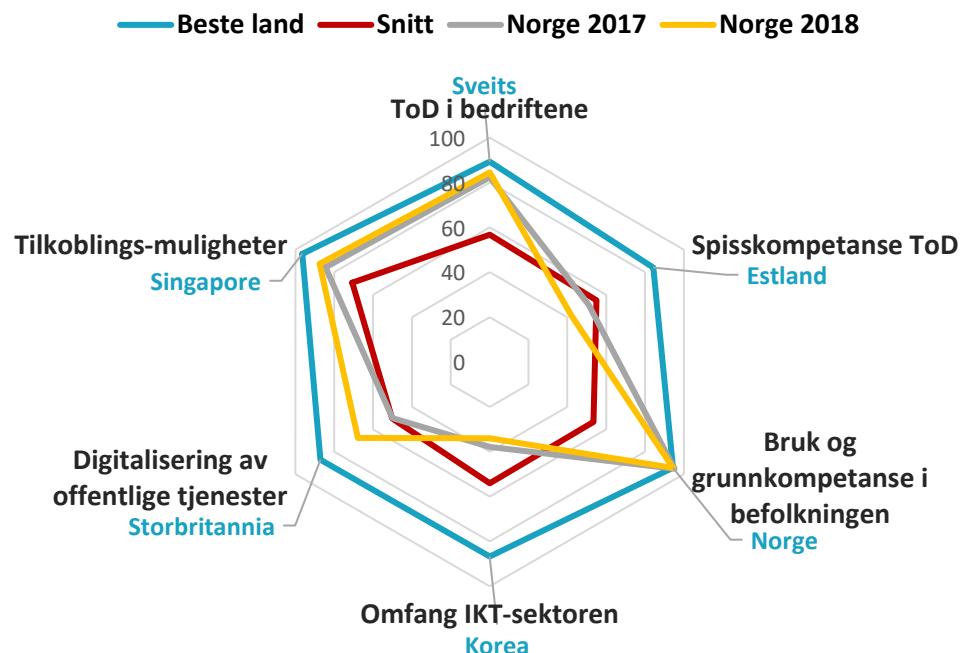
	FoU-omfang	Klynger og kunnskaps-samarbeid	Innovasjons-aktivitet	Internasjonal FoU	FoU-kvalitet	FoU-kvalitet i akademia
Norge 2018	3	6	8	11	13	13
Norge 2017	6	10	15	12	11	12

Hovedfunn innovasjonsaktivitet og FoU

- Norge er blitt bedre på FoU-omfang. Vi går fra en 6. plass til en 3. plass.
- Næringslivet investerer mer i FoU, men det offentlige investerer mindre.
- Norge er blitt betydelig bedre på innovasjon. Vi rykker opp syv plasser og er nå på 8. plass.
- Norge er gode på industriklynger, men henger bak når det kommer til samarbeid mellom bedrifter og akademia.
- Det er stillstand i internasjonalt FoU-samarbeid.
- Vi gjør det fortsatt middels når det kommer til FoU-kvalitet generelt og FoU-kvalitet i akademia spesielt.

Teknologi og digitalisering 2018

Figur 3: Teknologi og digitalisering. Resultater på hovedområder.

Dette er resultater for teknologi og digitalisering i 2018. Indikatorene dekker bruk og omfang av teknologi og digitalisering i bedriftene, samfunnets spisskompetanse innen teknologi og digitalisering, samt generell bruk i befolkningen. Videre består dimensjonen av omfanget av IKT-sektoren, digitalisering av offentlige tjenester og tilkoblingsmuligheter.

Figur 4: Resultater for Norge fordelt på samleindikatorer innen dimensjonen Teknologi og Digitalisering 2018. Kilde: NyAnalyse

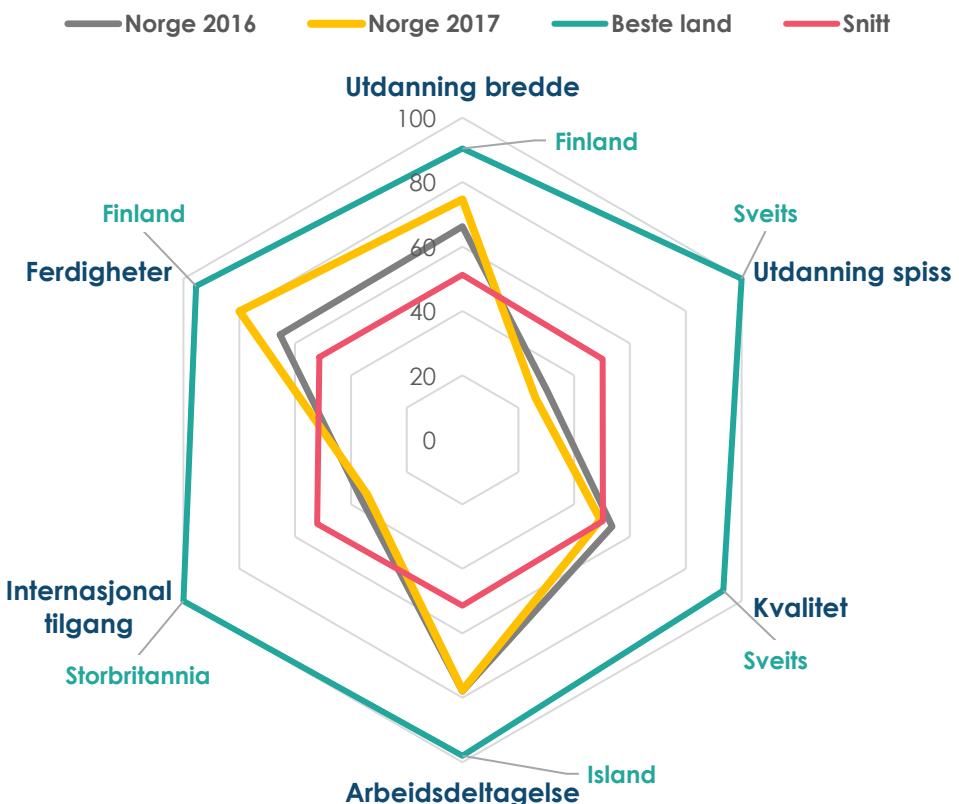
	ToD i bedriftene	Spisskompetanse ToD	Bruk og grunnkompetanse i befolkningen	Omfang IKT-sektoren	Digitalisering av offentlige tjenester	Tilkoblings-muligheter
Norge 2018	4	20	1	21	9	7
Norge 2017	4	13	1	20	13	5

Hovedfunn teknologi og digitalisering

- Spisskompetanse innen teknologi og digitalisering er i tilbakegang i Norge, noe som skyldes at andre land satser langt mer.
- Norge er tilbake på topp i digital bruk i befolkningen.
- Norge rykker kraftig frem innen digitalisering av offentlige tjenester, men ligger fortsatt et godt stykke bak de ledende landene.
- Vi står på stedet hvil på nivået for bruken av teknologi og digitalisering i bedriftene.
- Norge øker nivået på tilkobling, men andre land øker mer.
- IKT- sektorens omfang og grad av IT-relatert FoU står stille. Flere land går forbi.

Humankapital 2017

Figur 5: Humankapital. Resultater fordelt på hovedområder.

Figur 6: Humankapital – resultater for Norge i 2017 og 2016. Kilde: NyAnalyse.

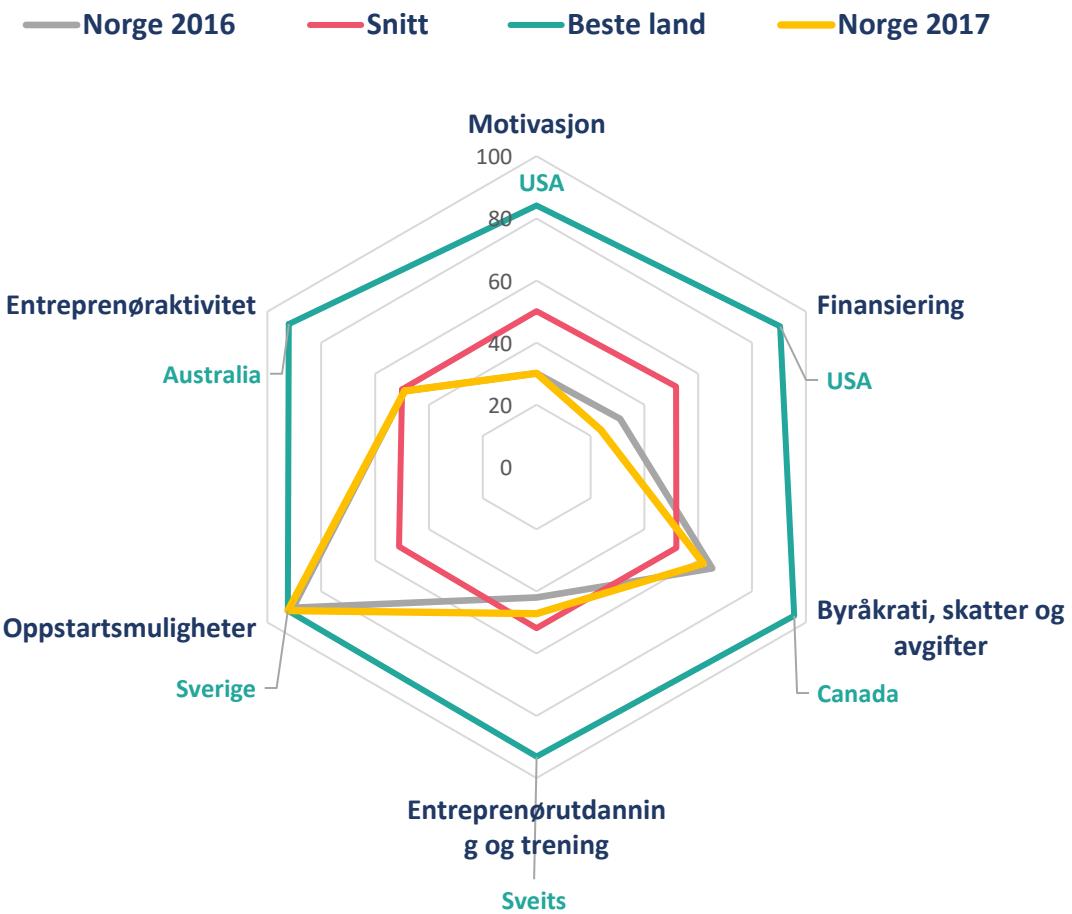
	Utdanning bredde	Utdanning spiss	Kvalitet	Arbeids- deltakelse	Int. tilgang på kompetanse	Ferdigheter
2017	2	18	12	5	18	5
2016	4	17	12	4	15	8

Hovedfunn humankapital

- Norge gjør det fortsatt godt på bredde.
- Tilgang til internasjonal kompetanse faller.
- Ferdighetene i befolkningen er gode. Vi øker med tre plasser fra 2016.
- Arbeidsdeltakelsen er fortsatt høy, men vi har falt med én plass fra 2016.
- Vi har fortsatt lav spisskompetanse og rykker ned én plass fra 2016.

Entreprenørskap 2017

Figur 7: Humankapital. Resultater på hovedområder-

Figur 8: Entreprenørskap – rangering for Norge i 2017 og 2016. Kilde: NyAnalyse.

	Motivasjon	Finansiering	Byråkrati, skatter og avgifter	Entreprenør- utdanning og opplæring	Oppstarts- muligheter	Entreprenør- aktivitet
Norge 2017	17	20	8	14	1	11
Norge 2016	18	18	7	15	2	11

Hovedfunn entreprenørskap

- Norge blir forbigått innen tilgang til finansiering for SMB og entreprenører.
- Landene beveger seg mot mindre bedriftsskatter, samt avgifter og byråkrati som hemmer oppstart av nye bedrifter.
- Norge er fortsatt i tet for oppstartsmuligheter, men deler plassen med Sverige.
- Det er en gründerbølge blant innovasjonsdrevne modne økonomier: Det går mot mer entreprenøraktivitet i landene.
- Rammevilkår og kultur for gründerskap nyter! Det er en positiv sammenheng mellom tilgang til finansiering og faktisk entreprenøraktivitet, og mellom motivasjon og faktisk entreprenøraktivitet.

Metode og oppbygging av dimensjoner

Det er brukt samme metode for å lage Omstillingssbarometer 2018 som i 2017 og 2016. Den internasjonale sammenlikningen består av over nærmere 100 variabler fordelt på fire brede dimensjoner.

Det er tilstrebet nøytralitet og robuste funn ved å:

(i) Benytte en relativ stor mengde data i samleindikatorene

En større mengde nøye utvalgte variable gir mer robuste funn fordi eventuelle svakheter i enkeltvariabler blir mildnet i sammenstillingen. Summen av variablene indikerer en retning, og hvordan Norge presterer i forhold til andre land. Resultatet blir også mindre sensitivt for valg av vekter, som har mye å si i smale indikatorer.

(ii) Bruke mange ulike perspektiver og underdimensjoner uten at de aggregeres til et høyere nivå

Det er valgt å rangere land i underdimensjoner som består av mer disaggregerte indikatorer som «Teknologi og digitalisering – bruk i hhv. bedrifter, befolkning og offentlig sektor» i stedet for «Teknologi og digitalisering – bruk» eller det enda mer aggregerte konseptet «Teknologi og digitalisering». Ved å velge avgrensede konsepter blir det tydeligere hva som måles.

(iii) Ha fokus på output og faktiske resultater i valg av variabler, og ikke input eller satsninger

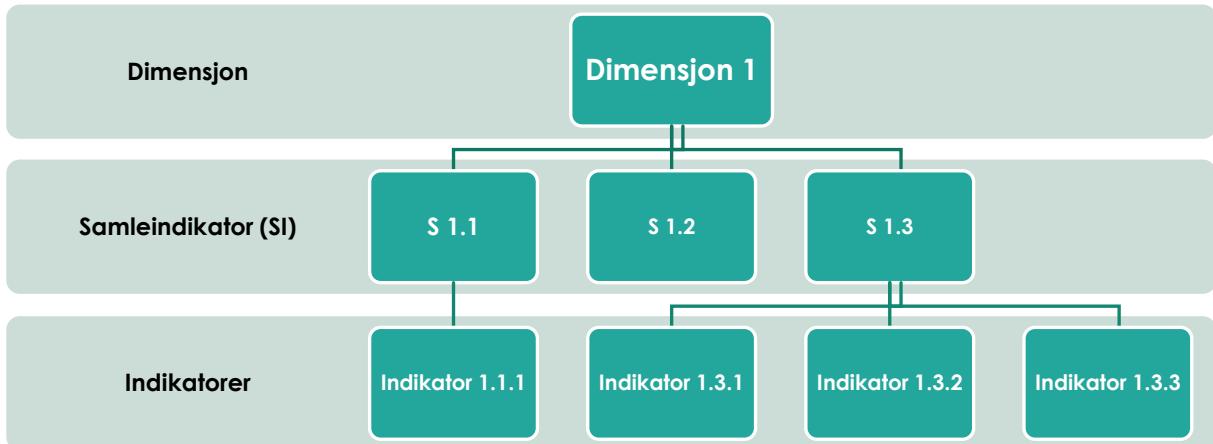
Valg av vinkling innebærer at vi er mest opptatt av den utdanningen, innovasjonen og verdiskapingen som faktisk skjer, og ikke hvor mye ressurser vi bruker på områdene. Det det lar seg gjøre inkluderes faktisk entreprenøraktivitet og faktisk innovasjon, og ikke offentlige satsinger på entreprenørskap og innovasjon. Et unntak er indikatoren for FoU-omfang som baserer seg på FoU-innsats av mangel på bedre indikatorer.

Nedenfor følger en beskrivelse av Omstillingssbarometerets fire brede dimensjoner:

- 1) Innovasjon og FoU
- 2) Teknologi og digitalisering
- 3) Humankapital
- 4) Entreprenørskap

Hver dimensjon består av samleindikatorer som igjen inneholder indikatorer. Se figur 2. Informasjon om hvordan dimensjonene er bygget opp, finnes i vedleggene bakerst i rapporten.

Figur 9: Strukturell oppbygning.

Innovasjonsdrevne økonomier

Figuren nedenfor viser hvilke land som er med i Omstillingssbarometer 2018. Disse er valgt ut på grunn av en rekke fellesnevner som gjør det naturlig å sammenligne dem med Norge.

Det viktigste er at de er «innovasjonsdrevne økonomier». Det vil si at det er ventet at omfanget av innovasjon vil være det som kan lede til produktivitetsvekst i landene, fordi det antas at det meste av vekspotensialet allerede er tatt ut av ressursgrunnlag og organisering (GEM 2016).

De utvalgte landene er kunnskapsøkonomier med en høyt utdannet befolkning i internasjonal sammenheng med etablerte institusjoner. Kina er et unntak, men er i kraft av sin størrelse av betydning for verdensøkonomien innen teknologi og digitalisering.

Figur 10: Strukturell oppbygning

1	Australia	AUS	9	Spania	ESP	17	Luxemburg	LUX	25*	Japan	JPN
2	Østerrike	AUT	10	Estland	EST	18	New Zealand	NZE	26*	Sør-Korea	KOR
3	Belgia	BEL	11	Finland	FIN	19	Nederland	NED	27*	Singapore	SGP
4	Canada	CAN	12	Frankrike	FRA	20	Norge	NOR	28*	Taiwan	TWN
5	Sveits	SWT	13	Irland	IRL	21	Portugal	PTL	29*	Kina	CHN
6	Tsjekkia	CZR	14	Island	ISL	22	Sverige	SWE			
7	Tyskland	GER	15	Israel	ISR	23	Storbritannia	UK			
8	Danmark	DEN	16	Italia	ITA	24	USA	US			

*De asiatiske landene er kun inkludert i enkelte delområder grunnet begrenset datatilgang.

Hvorfor måler barometeret dimensjoner som er sentrale for omstilling?

Omstillingssbarometer 2018 måler hvordan Norge gjør det innen fire dimensjoner som driver mye av omstillingen av et land i positiv eller negativ retning. De fire dimensjonene er valgt ut på bakgrunn av deres universelle egenskaper som driver av omstilling, konkurransekraft og produktivitet på tvers av land.

Humankapital – Befolkingens utdanningsnivå, ferdigheter og deltagelse i arbeidslivet er viktige omstillingssdriver. Investeringer i utdanning for et land henger totalt sett positivt sammen med høyere produktivitet. Tidligere hadde fagmiljøenes et mer ensidig fokus på fysisk kapital som utstyr, infrastruktur og bygninger, men nå har humankapitalen fått en mye mer sentral rolle som forklaringsfaktor for vekst, omstilling og konkurransekraft. I dagens kunnskapssamfunn kan befolkingens kompetanse som omstillingsmotor knapt overdrives. Større global integrasjon, skiftende markeder og automatisering stiller stadig større krav til utdanning blant befolkningen, og til at myndighetene legger til rette for et fleksibelt system for omskolering og etter- og videreutdanning.

Teknologi og digitalisering – Evnen til å implementere og dra nytte av ny teknologi vil i den nye digitale økonomien i stadig større grad være avgjørende for omstilling, konkurransekraft og økt produktivitet i privat og offentlig sektor. Hvor store effektene blir vil avhenge av hvor bereft landene er og i hvilken grad bedriftene, befolkningen og offentlig sektor klarer å dra nytte av den nye teknologien. En studie estimerer at IKT-investeringene alene stod for i underkant av 50 prosent av produktivitetsveksten i Norge mellom 2006-2013. Både IKT-sektoren og IKT-investeringer i alle andre næringer bidro til dette. IKT-bidraget var også høyt i andre land. Nå vil ny teknologi som kunstig intelligens, roboter, stordata-analyse, skytjenester og 3D-printing gi nye bruksområder og nye potensielle gevinstene. I tillegg til økt effektivitet kan ny teknologi og digitalisering gi andre mulighetsområder enn før. Ny teknologi kan eksempelvis gjøre det lettere for små og mellomstore bedrifter å få tilgang til internasjonale eksportmarkeder og muliggjøre større deltagelse i globale markeder og verdikjeder enn tidligere.

Innovasjon og FoU – Innovasjon, forskning og utvikling viser seg også å være viktige katalysatorer for omstilling og økt produktivitet. Bedrifters og lands FoU-aktivitet, faktiske innovasjon og produktivitet henger ofte tett sammen. Systemene som driver frem innovasjon og potensielt økt produktivitet er i stor grad like på tvers av land, men med noen landspesifikke særegenheter. På grunn av den universelle omstillingskraften som skjer via innovasjon og FoU er dette også viktige dimensjoner i denne rapporten. Stadig mer innovasjon og forskning er nå knyttet til den digitale og teknologiske revolusjonen, så det er ventelig noen koblinger mellom dimensjonene.

Entreprenørskap – Mens det tradisjonelt ble fokusert på innovasjon og FoU i etablerte bedrifter eller offentlig sektor som drivere av produktivitet og konkurransekraft, har nye bedrifter og omfanget av entreprenørskap i samfunnet fått økt oppmerksomhet de siste årene. Historien har vist hva fraværet av entreprenørskap kan gjøre for innovasjonsevnen i et land. I rene planleggingsøkonomier hvor omfanget av egen-initiert entreprenørskap og nye bedrifter var lik null, sank produktiviteten og konkurransekraften til slike land til vedvarende og unormalt lave nivåer. Betydningen av å teste ut nye ideer i markedet og incentivene til å jobbe hardt for å realisere disse gir svært viktige bidrag til omstillingen i et land. Over tid ser vi derfor viktige koblinger mellom omfanget av entreprenørskap, innovasjonen og produktivitetsveksten i et område.

Andre ting som ikke er med her, men som også utgjør viktige deler av fundamentet som understøtter omstilling og vekst over tid, er: Velfungerende institusjoner og tillit til det offentlige og til hverandre; tilgang til nye ressurser; investeringer i kapital og teknisk infrastruktur; geografi; politisk stabilitet; moderat økonomisk ulikhet; klima, miljø og bærekraftig vekst. Sistnevnte er i økende grad anerkjent som en forutsetning for videre utvikling og vekst. En ikke-bærekraftig vekst vil over tid svekke hele plattformen det økonomiske systemet og samfunnet er bygget på, gjennom økende ekstremvær, forhøyede temperaturer og tørke. Hvor enn viktige disse aspektene er, er de ikke tema her.

Viktigste datakilder for Omstilingsbarometer 2018

- European Commission (2016), [*The Digital Economy & Society Index*](#), European Comission.
- Eurostat database, [*Technology in enterprises*](#).
- Kelley D., Singer S, Herrington M, GERA (2016/2017), [*Global Entrepreneurship Monitor 2016/2017 Global Report*](#).
- OECD (2017), [*OECD Compendium of Productivity Indicators 2017*](#), OECD Publishing, Paris.
- OECD (2017), [*OECD Digital Economy Outlook 2017*](#), OECD Publishing, Paris.
- OECD (2017), [*OECD Education at a Glance 2017*](#), OECD Publishing, Paris.
- OECD (2017), [*OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2017: Innovation for growth and society*](#), OECD Publishing, Paris.
- OECD ICT database, [*ICT Statistics*](#).
- OECD R&D database, [*R&D Statistics*](#)
- OECD (2017), [*OECD Science, Technology and Innovation data 2017*](#).
- United Nations (2018), [*E-Government Knowledgebase 2018*](#), UN Economic and Social Affairs.
- World Bank (2018) [*database*](#).
- World Bank Group (2017), [*Doing Business 2017 Database*](#), The World Bank, Washington.
- World Economic Forum (2018), [*Readiness for the Future of Production Report 2018*](#), World Economic Forum, Geneva.
- World Economic Forum (2016), [*The Human Capital Report 2016*](#), World Economic Forum, Geneva.
- World Economic Forum and INSEAD (2016), [*The Global Information Technology Report 2016, World Economic Forum*](#), Geneva.
- World Economic Forum (2017-2018), [*Global Competitiveness Index \(GCI\)*](#), WEF 2018.

Vedlegg

Detaljert informasjon om indikatorene og tabeller med landplasseringer.

Oppbygging av dimensjon: 1. Innovasjon og FoU

FoU Omfang	
FoU i bedriftene	FoU i høyere utdanning
FoU i offentlig sektor	Forskertetthet i befolkningen
FoU kvalitet	
FoU kvalitet totalt	FoU kvalitet i akademia
Publikasjoner i topp quartil tidsskrift som andel av BNP i USD	Shanghai indeksen. Rangering av topp to universiteter i hvert land.
Registrerte patenter per innbygger	
Internasjonal privat FoU	
Utenlandsk tilknyttet FoU i bedriftene	Felles internasjonalt forfatterskap av vitenskapelige artikler
Bedrifter som opererer i internasjonale markeder	Internasjonale felles patenter
Klynger og kunnskapssamarbeid	
Antall klynger i landet. Ekspertvurderinger	Bedrifts- og akademia samarbeid innen FoU
Bedrifter som har innovasjons-samarbeider med HU-institusjoner eller offentlige institusjoner	
Innovasjonsaktivitet	
Andel bedrifter som driver produkt- eller prosessinnovasjon.	Andel bedrifter som driver markedsføringsinnovasjon.
Andel bedrifter som driver organisasjonsinnovasjon	

Oppbygging av dimensjon: 2. Teknologi og digitalisering

Teknologi og digitalisering i bedriftene	
Bruk og omfang	
Adopsjon av teknologi i bedriftene	
Internettbruk B2B og B2C	
Bruk av IKT planleggingsverktøy	
Private bedrifters bruk av skytjenester	
Tilgjengelighet av siste teknologi for bedriftene	
IKT-sektoren og infrastruktur	
Omfang IKT-sektoren	Tilkoblingsmuligheter
IKT-relaterte patenter	Fast bredbånd
IKT-sektorens andel av verdiskapingen	Mobilt bredbånd
Private bedrifters FoU-utgifter til IKT-formål	
Eksportandel IKT og IKT-tjenester	
IKT-sektorens andel av verdiskapingen	
Teknologi og digitalisering i befolkningen	
Bruk og grunnkompetanse	Spisskompetanse
Andel 16-24-åringar som bruker internett	Andel med BA, MA og PHD i natur- og teknologifag (Science)
Andel 65-74-åringar som bruker internett	Kvaliteten i STM fag (Science, technology, math)
Andel med moderate-gode IKT ferdigheter	IKT-spesialister
E-handel	
Digitalisering av offentlige tjenester	
Omfang og satsning	
Myndighetene som pådriver for IKT	
Strategi for IKT-implementering	
Offentlige tjenester på nett	

Oppbygging av dimensjon: 3. Humankapital

Under 15 år	15-24 år	25-64 år	Over 65 år
Omfang av utdanning og kompetanse			
Deltagelse skole		Høyeste oppnådde grad og tilgang	
Andel i ungdomsskole	Andel i VGS	Ikke under VGS (bredde)	Høyere utdanning
Overlevelsersrate grunnskole	Andel i yrkesfag	Høyere utdanning (bredde) Minst MA (spiss) PHD (spiss) Tilgang kvalifisert arbeidskraft (bredde)	
Etter- og videreutdanning			
Ansattutvikling i bedriften			
Internasjonal tilgang			
Internasjonale studenter		Internasjonale PhD-kandidater (spiss)	
Tiltrekker talent			
Kvalitet ved utdanningen			
Kvalitet grunnskole	Kvaliteten ved utdanningssystemet	Kvalitet ved HU-institusjoner	
Anvendelse av kompetanse og ferdigheter			
Deltagelse arbeid			
Langtidsledige Ikke i arbeid, utdanning eller praksis		25-54 år I arbeidsstyrken 55-64 år I arbeidsstyrken	I arbeidsstyrken Ventet friske år fra 65
Ventet friske år fra fødsel			
Ferdigheter			
Underutdanning PISA		Høy-kvalifisert arbeidskraft Kompleksitet arbeidsstedet Ferdighetsmiks	

Oppbygging av dimensjon: 4. Entreprenørskap

Motivasjon i befolkningen	
Oppfatning om egen evne til å starte bedrift	
Intensjon om å starte bedrift	
Frykt for å mislykkes	
Rammebetingelser	
Byråkrati, skatter og avgifter	Utdanning og trening
Total skatterate	Program for entreprenørskap
Dager å starte en bedrift	Kvaliteten ved Business-skoler
Prosedyrer nødvendige for å starte en bedrift	
Oppstartsmuligheter	
Oppfattede muligheter til å starte egen bedrift	Finansiering av entreprenører
Hvor hard er den lokale konkurransen	Tilgang til kreditt
Entreprenøraktivitet	
Befolkningen	
Eierrate nye bedrifter	
Tidligfase entreprenørskap	
Ansattentreprenørskap	

Score og rangering for indikatorer: 1. Innovasjon og FoU

FoU-omfang					Klynger og kunnskapssam.					Innovasjonsaktivitet							
#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017
1	AUS	49,57	57,28	13	11	1	AUS	17,39	19,57	24	24	1	AUS	58,33	70,37	9	4
2	AUT	70,00	74,35	5	4	2	AUT	71,01	69,57	6	8	2	AUT	68,33	61,11	7	7
3	BEL	61,30	60,22	8	10	3	BEL	71,01	68,12	6	9	3	BEL	75,00	44,44	4	13
4	CAN	39,13	41,20	16	16	4	CAN	32,61	39,13	19	16	4	CAN				
5	SWT	60,65	47,72	9	14	5	SWT	69,57	81,16	9	4	5	SWT	98,33	100,00	1	1
6	CZR	38,70	46,30	17	15	6	CZR	20,29	24,64	23	22	6	CZR	13,33	14,81	19	17
7	GER	69,13	63,15	7	7	7	GER	81,16	79,71	4	5	7	GER	86,67	75,93	2	2
8	DEN	70,00	70,76	5	5	8	DEN	52,17	56,52	14	13	8	DEN	46,67	50,00	13	11
9	ESP	15,76	20,65	24	23	9	ESP	26,09	27,54	21	20	9	ESP	6,67	3,70	20	19
10	EST	25,43	27,07	21	19	10	EST	28,99	26,09	20	21	10	EST	0,00	22,22	21	16
11	FIN	78,91	82,72	1	1	11	FIN	85,51	85,51	2	2	11	FIN	51,67	51,85	10	9
12	FRA	59,13	61,20	11	9	12	FRA	37,68	39,13	16	17	12	FRA	48,33	46,30	11	12
13	IRL	35,87	33,48	18	18	13	IRL	56,52	63,04	11	11	13	IRL	78,33		3	
14	ISL	55,87	55,22	12	12	14	ISL	46,38	39,13	15	18	14	ISL	73,33		6	
15	ISR	75,65	76,41	4	3	15	ISR	53,62	52,17	13	14	15	ISR		51,85		9
16	ITA	19,02	19,02	23	24	16	ITA	36,23	44,93	18	15	16	ITA	25,00	66,67	17	5
17	LUX	25,22	25,43	22	20	17	LUX	56,52	58,70	11	12	17	LUX	75,00	72,22	4	3
18	NZE	27,07	23,80	20	21	18	NZE	36,96	34,78	17	19	18	NZE	18,33		18	
19	NED	47,17	52,07	14	13	19	NED	81,16	71,01	4	7	19	NED	36,67	40,74	16	14
20	NOR	75,98	69,89	3	6	20	NOR	71,01	63,77	6	10	20	NOR	60,00	35,19	8	15
21	PTL	28,37	23,37	22	22	21	PTL	24,64	24,64	22	23	21	PTL	48,33	66,67	11	5
22	SWE	77,83	79,35	2	2	22	SWE	68,12	75,36	10	6	22	SWE	38,33	55,56	15	8
23	UK	41,30	34,89	17	17	23	UK	84,06	84,06	3	3	23	UK	43,33	5,56	14	18
24	US	60,54	61,30	10	8	24	US	97,83	95,65	1	1	24	US				

Internasjonal FoU					FoU-kvalitet					FoU-kvalitet i akademia							
#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017
1	AUS	26,32	30,00	19	19	1	AUS	43,48	42,86	14	11	1	AUS	90,89	90,79	10	7
2	AUT	77,89	83,16	3	3	2	AUT	50,00	47,62	9	9	2	AUT	65,27	65,27	16	14
3	BEL	92,63	95,79	1	1	3	BEL	52,17	52,38	8	6	3	BEL	84,38	84,78	7	11
4	CAN	60,42	55,79	6	7	4	CAN	36,96	38,10	15	13	4	CAN	94,89	94,19	3	3
5	SWT	40,84	48,42	14	13	5	SWT	93,48		1		5	SWT	92,59	93,09	4	4
6	CZR	64,74	68,95	4	5	6	CZR	6,52	2,38	24	22	6	CZR	25,13	25,13	21	21
7	GER	28,42	37,89	15	17	7	GER	47,83	45,24	12	10	7	GER	91,09	90,89	6	6
8	DEN					8	DEN	86,96	88,10	3	2	8	DEN	90,79	94,79	8	8
9	ESP	57,89	42,11	7	16	9	ESP	19,57	16,67	22	20	9	ESP	50,25	57,76	17	17
10	EST	42,63	49,47	13	12	10	EST	30,43	28,57	19	17	10	EST	15,12	5,11	23	22
11	FIN	27,37	44,74	18	15	11	FIN	84,78	85,71	4	3	11	FIN	59,66	59,66	15	16
12	FRA	28,42	47,37	15	14	12	FRA	34,78	33,33	18	14	12	FRA	92,19	91,79	5	5
13	IRL	84,21	86,32	2	2	13	IRL	36,96	33,33	15	14	13	IRL	47,75	47,75	19	18
14	ISL	105,6				14	ISL	71,74		7		14	ISL	0,00	0,00	22	23
15	ISR	51,05	54,74	10	9	15	ISR	78,26	78,57	5	4	15	ISR	78,48	84,68	12	13
16	ITA	28,42	37,37	17	18	16	ITA	19,57	16,67	22	20	16	ITA	65,27	65,27	14	14
17	LUX					17	LUX	28,26	19,05	20	19	17	LUX	0,00	0,00	24	23
18	NZE					18	NZE	50,00	50,00	9	7	18	NZE	40,24	47,75	18	20
19	NED	55,26	61,05	8	6	19	NED	78,26	78,57	5	4	19	NED	86,69	86,59	11	9
20	NOR	45,26	52,11	11	10	20	NOR	45,65	42,86	13	11	20	NOR	81,58	81,08	13	12
21	PTL	51,58	51,58	9	11	21	PTL	23,91	21,43	21	18	21	PTL	47,75	47,75	20	18
22	SWE	62,63	71,05	5	4	22	SWE	93,48	92,86	2	1	22	SWE	89,59	89,89	9	10
23	UK	43,16	55,79	12	8	23	UK	50,00	50,00	9	7	23	UK	99,30	99,20	2	2
24	US	1,05	6,32	20	20	24	US	36,96	33,33	17	14	24	US	100,00	100,00	1	1

Score og rangering for indikatorer: 2. Teknologi og digitalisering

Tilkobling					Digitalisering av off. tjenester					Befolkningen							
#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017
1	AUS	48,2	50,00	28	26	1	AUS	65,2	69,63	10	8	1	AUS	35,56	39,60	21	17
2	AUT	60,7	51,72	19	24	2	AUT	28,1	38,15	22	20	2	AUT	53,6	38,60	10	18
3	BEL	76,8	81,03	13	8	3	BEL	10,7	17,78	27	26	3	BEL	42,8	38,60	16	18
4	CAN	58,9	62,07	21	19	4	CAN	28,1	57,78	22	12	4	CAN	32,5	50,20	23	12
5	DEN	78,6	79,31	12	9	5	DEN	78,9	41,85	3	17	5	DEN	73,6	79,60	7	5
6	FIN	83,9	77,59	9	10	6	FIN	68,9	72,96	8	6	6	FIN	81,6	81,40	4	4
7	FRA	50,0	72,41	26	12	7	FRA	63,3	60,74	11	11	7	FRA	32,8	44,20	22	15
8	GER	51,8	63,79	24	17	8	GER	47,4	44,07	16	16	8	GER	42	45,80	18	14
9	ISL	89,3	82,76	5	7	9	ISL	34,8	30,74	19	22	9	ISL	93,6	94,00	2	1
10	IRL	67,9	65,52	16	14	10	IRL	27,0	26,30	25	23	10	IRL	28,8	30,40	24	22
11	ITA	53,6	62,07	22	19	11	ITA	29,6	25,93	21	24	11	ITA	42,8	11,40	17	26
12	LUX	91,1	87,93	4	3	12	LUX	53,3	41,48	14	18	12	LUX	89,2	87,40	3	3
13	NED	80,4	84,48	11	5	13	NED	57,8	74,81	13	4	13	NED	80	69,60	5	6
14	NZE	51,8	53,45	24	23	14	NZE	69,6	74,07	7	5	14	NZE	36,34	43,60	20	16
15	NOR	87,5	75,86	7	11	15	NOR	67,8	50,00	9	14	15	NOR	94,4	93,60	1	2
16	PTL	64,3	70,69	17	13	16	PTL	45,9	34,44	17	21	16	PTL	36,4	28,00	19	23
17	ESP	60,7	63,79	19	17	17	ESP	34,1	38,52	20	19	17	ESP	24,8	18,60	26	25
18	SWE	92,9	93,10	3	2	18	SWE	74,8	72,22	6	7	18	SWE	68,8	68,40	8	8
19	SWT	89,3	87,93	5	3	19	SWT	41,1	22,59	18	25	19	SWT	62,8	68,60	9	7
20	UK	85,7	84,48	8	5	20	UK	87,0	93,33	1	2	20	UK	74,8	66,00	6	9
21	US	64,3	55,17	17	21	21	US	75,2	63,70	5	10	21	US	45,56	49,20	14	13
22	CZR	71,4	65,52	14	14	22	CZR	1,1	1,11	28	28	22	CZR	44,4	22,60	15	24
23	ISR	71,4	65,52	14	14	23	ISR	27,4	44,44	24	15	23	ISR	28,76	31,00	24	21
24	EST	82,1	50,00	10	26	24	EST	53,0	68,15	15	9	24	EST	48,4	63,20	12	10
25	JPN	53,6	51,72	22	24	25	JPN	61,5	54,44	12	13	25	JPN	46,32	50,80	13	11
26	KOR	50,0	50,00	26	26	26	KOR	76,7	88,52	4	3	26	KOR	50,4	36,40	11	20
27	SGP	96,4	94,83	1	1	27	SGP	85,9	93,70	2	1						
28	TWN	94,6	55,17	2	21	28	TWN	50,2		16							
29	CHN	42,9	41,38	29	29	29	CHN	11,1	17,04	26	27						

IKT-sektoren					Bedriftene					Spisskompetanse							
#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017	#	Land	Score 2018	Score 2017	Rank 2018	Rank 2017
1	AUS	26	29,00	24	22	1	AUS	35,7	36,61	25	25	1	AUS	46,6	46,4	19	18
2	AUT	43	35,36	18	17	2	AUT	49,4	54,07	18	17	2	AUT	55,6	51	13	13
3	BEL	39	38,00	20	16	3	BEL	62,5	60,55	13	15	3	BEL	40,8	45,4	21	19
4	CAN	44	47,90	16	14	4	CAN	48,2	49,11	19	19	4	CAN	76,6	79,2	4	2
5	DEN	42	40,64	19	15	5	DEN	66,1	64,09	12	13	5	SWT	69,4	72	7	5
6	FIN	78	71,66	6	7	6	FIN	69,3	71,75	10	9	6	CZR	32,2	40,2	24	22
7	FRA	59	53,18	13	12	7	FRA	37,5	39,93	23	23	7	GER	69,8	70	7	7
8	GER	63	61,76	11	9	8	GER	62,5	68,80	13	11	8	DEN	64,6	53,6	9	11
9	ISL	28	14,24	22	25	9	ISL	69,6	75,29	9	8	9	ESP	33,2	34,4	24	23
10	IRL	80	82,22	5	3	10	IRL	36,9	41,70	24	21	10	EST	84,2	74,6	1	4
11	ITA	25	24,14	25	23	11	ITA	26,2	26,38	27	26	11	FIN	83	66,4	2	8
12	LUX	50	35,36	14	17	12	LUX	67,9	68,80	11	11	12	FRA	61	61,8	10	10
13	NED	66	57,80	10	11	13	NED	85,7	78,23	3	6	13	IRL	77	77,6	3	3
14	NZE	13	8,00	27	26	14	NZE	52,7	50,00	17	18	14	ISL	48	51,8	18	12
15	NOR	34	35,36	21	17	15	NOR	84,5	82,36	4	4	15	ISR	49,6	47,52	16	17
16	PTL	23	20,84	26	24	16	PTL	42,3	47,00	20	20	16	ITA	49,4	27,4	17	25
17	ESP	28	32,06	22	20	17	ESP	29,8	24,02	26	28	17	LUX	52	66	14	9
18	SWE	85	80,24	3	5	18	SWE	83,9	87,66	5	1	18	NZE	71,4	84	6	1
19	SWT	45	30,74	16	21	19	SWT	89,3	82,14	1	5	19	NED	57,4	49,8	12	15
20	UK	63	61,10	12	10	20	UK	76,8	78,23	7	6	20	NOR	42	51	20	13
21	US	86	82,88	2	2	21	US	87,50	87,50	2	2	21	PTL	28	30,2	25	24
22	CZR	50	49,88	15	13	22	CZR	39,9	41,70	22	21	22	SWE	50,2	49	15	16
23	ISR	70	79,00	9	6	23	ISR	71,4	71,43	8	10	23	UK	74,8	70,4	5	6
24	EST	72		8		24	EST	58,3	54,66	16	16	24	US	58,2	42,6	11	21
25	JPN	76	66,38	7	8	25	JPN	80,0	85,89	6	3	25	JPN	33,3	43,04	22	20
26	KOR	87	81,56	1	4	26	KOR	41,1	38,75	21	24	26	KOR	22,7	27,2	26	26
27	SGP	85	86,84	4	1	27	SIN	59,8	60,71	15	14	27	SNG				
						28	TWN	23,2	24,11	28	27	28	TWN				
						29	CHN	8,0	8,04	29	29	29	CHN				

Score og rangering for indikatorer: 3. Humankapital

Utdanning Bredde					Utdanning spiss					Kvalitet							
#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017	#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017	#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017
1	AUS	45,87	43,74	16	18	1	AUS	30,43	30,43	17	17	1	AUS	66,43	71,09	8	7
2	AUT	50,70	60,09	13	7	2	AUT	47,83	65,22	13	9	2	AUT	34,22	22,30	19	20
3	BEL	51,96	49,57	11	14	3	BEL	91,30	91,30	3	3	3	BEL	79,70	80,83	3	2
4	CAN	89,87	62,70	2	6	4	CAN	4,35	4,35	23	23	4	CAN	79,78	76,39	2	5
5	SWT	50,91	64,48	12	5	5	SWT	95,65	100,00	2	1	5	SWT	93,57	93,57	1	1
6	CZR	37,35	45,70	20	16	6	CZR	8,70	0,00	22	24	6	CZR	7,57	6,04	24	24
7	GER	35,17	37,48	22	21	7	GER	17,39	17,39	20	20	7	GER	72,91	72,65	5	6
8	DEN	61,70	50,78	5	12	8	DEN	39,13	43,48	15	14	8	DEN	46,43	44,04	13	15
9	ESP	37,26	26,70	21	23	9	ESP	65,22	43,48	9	14	9	ESP	20,83	20,83	21	21
10	EST	45,30	43,83	17	17	10	EST	78,26	69,57	6	8	10	EST	25,83	30,87	20	18
11	FIN	90,43	78,35	1	1	11	FIN	56,52	60,87	11	10	11	FIN	69,52	77,35	6	4
12	FRA	44,17	40,87	18	20	12	FRA	47,83	47,83	13	13	12	FRA	44,26	46,65	15	13
13	IRL	68,78	56,17	3	8	13	IRL	21,74	21,74	19	19	13	IRL	65,30	60,65	9	10
14	ISL	44,04	43,17	19	19	14	ISL	56,52	52,17	11	12	14	ISL	42,57	36,96	16	17
15	ISR	55,22	48,70	10	15	15	ISR	13,04	13,04	21	21	15	ISR	8,13	13,17	23	23
16	ITA	22,26	36,65	23	22	16	ITA	4,35	8,70	23	22	16	ITA	34,43	28,96	18	19
17	LUX	46,78	55,78	15	9	17	LUX	100,00	95,65	1	2	17	LUX	36,91	41,65	17	16
18	NZE	55,70	50,70	9	13	18	NZE	34,78	34,78	16	16	18	NZE	56,48	59,57	11	11
19	NED	57,30	51,09	8	11	19	NED	86,96	82,61	4	5	19	NED	76,30	77,87	4	3
20	NOR	66,22	74,61	4	2	20	NOR	30,43	26,09	17	18	20	NOR	53,61	49,43	12	12
21	PTL	18,91	16,52	24	24	21	PTL	69,57	56,52	8	11	21	PTL	15,30	14,04	22	22
22	SWE	59,65	69,04	6	4	22	SWE	82,61	78,26	5	6	22	SWE	45,26	46,09	14	14
23	UK	47,48	51,48	14	10	23	UK	65,22	73,91	9	7	23	UK	66,83	68,91	7	8
24	US	59,52	71,39	7	3	24	US	78,26	86,96	6	4	24	US	59,09	67,52	10	9

Arbeidsdeltagelse					Internasjonal tilgang					Ferdigheter							
#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017	#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017	#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017
1	AUS	74,96	69,52	6	7	1	AUS	86	77	4	5	1	AUS	30,087	12,87	21	22
2	AUT	48,26	43,26	14	15	2	AUT	77	57	6	10	2	AUT	33,652	56,22	19	9
3	BEL	8,74	8,39	24	24	3	BEL	64	61	9	9	3	BEL	68,913	56,35	6	8
4	CAN	66,83	78,91	7	3	4	CAN	77	73	6	6	4	CAN	40,870	54,57	15	10
5	SWT	77,96	78,57	5	4	5	SWT	100	91	1	3	5	SWT	85,522	79,09	3	6
6	CZR	20,43	28,57	21	20	6	CZR	18	41	19	15	6	CZR	64,565	45,57	9	15
7	GER	64,70	65,35	8	8	7	GER	45	55	13	12	7	GER	87,609	90,35	2	2
8	DEN	49,91	42,65	13	16	8	DEN	45	57	13	10	8	DEN	42,348	50,39	13	12
9	ESP	35,52	44,91	18	14	9	ESP	0	0	23	23	9	ESP	33,826	30,43	18	19
10	EST	38,65	33,00	16	18	10	EST	5	16	22	20	10	EST	51,348	51,35	11	11
11	FIN	52,26	46,57	12	13	11	FIN	27	32	17	19	11	FIN	94,043	91,30	1	1
12	FRA	56,74	53,30	11	12	12	FRA	55	45	11	14	12	FRA	38,304	26,39	16	21
13	IRL	14,57	14,57	22	22	13	IRL	55	66	11	8	13	IRL	78,087	83,57	4	3
14	ISL	93,30	98,00	1	1	14	ISL	23	41	18	15	14	ISL	43,826	42,70	12	16
15	ISR	64,09	62,74	9	9	16	ITA	9	9	21	22	15	ISR	56,217	49,13	10	13
16	ITA	12,65	12,91	23	23	17	LUX	95	93	2	2	16	ITA	26,739	37,70	23	18
17	LUX	37,61	58,04	17	11	18	NZE	68	82	8	4	17	LUX	34,478	38,83	17	17
18	NZE	80,83	75,43	3	6	19	NED	82	70	5	7	18	NZE	41,391	48,96	14	14
19	NED	57,30	60,96	10	10	20	NOR	36	34	15	18	19	NED	33,478	29,13	20	20
20	NOR	78,00	77,70	4	5	21	PTL	14	11	20	21	20	NOR	65,391	79,87	8	5
21	PTL	44,61	38,61	15	17	22	SWE	32	36	16	17	21	PTL	5,957	9,17	24	24
22	SWE	83,74	89,74	2	3	23	UK	95	95	2	1	22	SWE	67,652	80,52	7	4
23	UK	26,96	32,35	19	19	24	US	64	55	9	12	23	UK	74,565	74,57	5	7
24	US	23,78	19,87	20	21							24	US	27,217	12,57	22	23

Score og rangering for indikatorer: 4. Entreprenørskap

Oppstartsmuligheter					Entreprenørutdanning					Byråkrati, skatter og avgifter							
#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017	#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017	#	Land	Score 2016	Score 2017	Rank 2016	Rank 2017
1	AUS	59,05	50,48	9	12	1	AUS	31,67	31,67	18	19	1	AUS	65,22	65,22	7	6
2	AUT	43,81	37,14	12	14	2	AUT	41,90	34,76	15	18	2	AUT	8,70	8,70	24	24
3	BEL	28,57	25,71	17	18	3	BEL	68,57	67,86	6	4	3	BEL	46,74	44,57	16	16
4	CAN	76,19	78,10	5	4	4	CAN	74,76	59,05	4	8	4	CAN	95,65	95,65	1	1
5	DEN	85,71	88,57	4	3	5	DEN	77,14	82,14	3	3	5	DEN	84,78	83,70	2	2
6	FIN	72,38	60,95	6	10	6	FIN	48,57	61,43	12	5	6	FIN	57,61	55,43	12	13
7	FRA	26,67	23,81	18	19	7	FRA	52,62	57,14	11	9	7	FRA	33,70	31,52	19	19
8	GER	23,81	21,90	19	20	8	GER	25,95	37,86	19	17	8	GER	23,91	20,65	20	20
9	ISL					9	ISL					9	ISL	68,48	68,48	5	5
10	IRL	40,00	56,19	14	11	10	IRL	61,67	60,71	8	6	10	IRL	71,74	78,26	4	4
11	ITA	20,95	27,62	20	17	11	ITA	20,71	28,57	21	21	11	ITA	16,30	18,48	22	22
12	LUX	62,86	67,62	8	6	12	LUX	56,43	53,10	9	12	12	LUX	63,04	61,96	9	8
13	NED	54,29	65,71	10	8	13	NED	82,86	90,00	2	2	13	NED	60,87	57,61	10	12
14	NZE					14	NZE					14	NZE	82,61	82,61	3	3
15	NOR	90,48	92,38	2	1	15	NOR	41,90	47,14	15	14	15	NOR	65,22	61,96	7	8
16	PTL	29,52	31,43	16	16	16	PTL	72,62	53,57	5	11	16	PTL	52,17	51,09	15	15
17	ESP	19,05	13,33	21	21	17	ESP	54,29	41,90	10	15	17	ESP	18,48	19,57	21	21
18	SWE	93,33	92,38	1	1	18	SWE	38,33	55,48	17	10	18	SWE	46,74	42,39	16	17
19	SWT	41,90	39,05	13	13	19	SWT	97,62	93,10	1	1	19	SWT	53,26	52,17	14	14
20	UK	30,48	37,14	15	14	20	UK	65,71	39,52	7	16	20	UK	66,30	65,22	6	6
21	US	46,67	67,62	11	6	21	US	43,81	50,00	14	13	21	US	40,22	39,13	18	18
22	CZR	7,62	6,67	22	22	22	CZR	2,14	4,52	22	22	22	CZR	13,04	18,48	23	22
23	ISR	88,57	77,14	3	5	23	ISR	23,10	31,19	20	20	23	ISR	58,70	61,96	11	8
24	EST	72,38	62,86	6	9	24	EST	46,67	59,29	13	7	24	EST	56,52	60,87	13	11

Finansiering av entr.						Motivasjon					
#	Land	Score	Score	Rank	Rank	#	Land	Score	Score	Rank	Rank
		2016	2017	2016	2017			2016	2017	2016	2017
1	AUS	47,62	73,81	12	3	1	AUS	61,90	58,73	7	10
2	AUT	35,71	52,38	16	12	2	AUT	65,08	69,84	5	4
3	BEL	47,62	54,76	14	12	3	BEL	22,22	23,81	19	20
4	CAN	83,33	61,90	4	9	4	CAN	66,67	77,78	4	2
5	DEN	64,29	61,90	6	8	5	DEN	19,05	20,63	21	21
6	FIN	47,62	73,81	12	3	6	FIN	60,32	47,62	9	13
7	FRA	38,10	26,19	16	19	7	FRA	41,27	53,97	17	11
8	GER	59,52	76,19	9	2	8	GER	20,63	25,40	20	19
10	IRL	85,71	69,05	3	6	10	IRL	65,08	63,49	5	6
11	ITA	11,90	16,67	21	21	11	ITA	11,11	14,29	22	22
12	LUX	7,14	0,00	22	22	12	LUX	49,21	38,10	14	16
13	NED	61,90	61,90	9	10	13	NED	57,14	44,44	10	15
15	NOR	30,95	23,81	18	20	15	NOR	30,16	30,16	18	17
16	PTL	30,95	45,24	18	16	16	PTL	74,60	63,49	2	6
17	ESP	28,57	26,19	18	18	17	ESP	46,03	46,03	15	14
18	SWE	45,24	35,71	15	16	18	SWE	42,86	28,57	16	18
19	SWT	61,90	66,67	7	7	19	SWT	53,97	61,90	11	8
20	UK	90,48	57,14	2	11	20	UK	52,38	66,67	12	5
21	US	95,24	90,48	1	1	21	US	87,30	84,13	1	1
22	CZR	50,00	42,86	11	15	22	CZR	61,90	73,02	7	3
23	ISR	61,90	52,38	7	12	23	ISR	50,79	49,21	13	12
24	EST	71,43	71,43	5	3	24	EST	71,43	61,90	3	8